

Motie

Voorstel naar aanleiding van agendapunt 6: Verordening Wmo

De raad van de gemeente Hattem, in vergadering bijeen d.d. 27 oktober 2014,

Onderwerp: **het recht om de gemeente uit te dagen (Right to Challenge)**

De raad van de gemeente Hattem, in vergadering bijeen d.d. 27 oktober 2014,

constaterende dat:

- de komende jaren in het kader van de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet veel gaat veranderen;
- daarbij een groot beroep wordt gedaan op inzet, eigen regie en maatschappelijke participatie van inwoners (vrijwilligers en mantelzorgers);
- als gevolg van een door de Tweede Kamer fracties van PvdA en GroenLinks ingediend en aangenomen amendement (zie bijlage), nu in de Wmo de mogelijkheid bestaat voor het "Right to Challenge" (het recht om de gemeente uit te dagen);
- dit "Right to Challenge" volgens het wetsvoorstel (artikel 2.1.3, derde lid) in de verordening moet worden verankerd;
- het ook op andere terreinen (Jeugdwet, Participatiewet en Beheer openbare ruimte) denkbaar is dat particulieren / inwoners met vernieuwende plannen komen;
- daarnaast op meerdere andere beleidsterreinen inzet en participatie van burgers wordt gevraagd;
- burgerparticipatie en maatschappelijke initiatieven belangrijke uitgangspunten zijn voor het coalitieprogramma en het collegeprogramma "Samen bouwen aan de toekomst van Hattem",

overwegende dat:

- de beschikbare financiële middelen voor het sociale domein de komende tijd worden ingezet voor officiële zorgaanbieders;
- er voorwaarden bepaald moeten worden waaronder inwoners en maatschappelijke initiatieven bij de uitvoering van het beleid betrokken kunnen worden;
- inwoners actief op de hoogte gebracht moeten worden van het recht om de gemeente uit te dagen, wil het een succes worden,

verzoekt het college:

de raad eind 2015 te informeren over;

- hoe en onder welke voorwaarden inwoners het recht om de gemeente uit te dagen binnen de Wmo kunnen uitoefenen;
- hoe dit recht om de gemeente uit te dagen opgenomen kan worden in de gemeentelijke Verordening Wmo 2015;
- hoe het recht om de gemeente uit te dagen breder ingezet kan worden op andere beleidsterreinen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens:

PvdA

De raad van de gemeente Hattem,

de griffier, de voorzitter,

Toelichting op de motie:

Het idee is dat de overheid taken “loslaat in vertrouwen”, en overlaat aan burgers, instellingen, bedrijven. Alle veranderingen kosten tijd. Tweede Kamerleden Otwin van Dijk (PvdA) en Linda Voortman (GroenLinks), stelden voor het recht van burgers om de gemeente uit te dagen vast te leggen in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Eerder dit jaar stemde bijna de hele Tweede Kamer in met hun amendement, waarmee het “Right to challenge” een wettelijke basis kreeg.

Dit past naar de mening van de fractie van de PvdA Hattem prima in het coalitie- en het collegeprogramma van de gemeente Hattem.

De LSA (Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners) wijst op het belang van een publiek debat: “Bewoners zijn niet tevreden over de uitvoering van een publieke taak. Ze hebben nu het recht aan te tonen dat ze dat zelf beter kunnen. Voorheen konden ze alleen klagen, lobbyen, of onderhandelen. De overheid (gemeente) moet nu open reageren op de 'uitdaging' door de bewoners.”

Amendement

Artikel 2.6.6

152 – 158 (Voortman/Otwin van Dijk) over het right to challenge.

Het wetsvoorstel regelt in artikel 2.1.3, derde lid, dat in de verordening moet worden geregeld op welke wijze ingezetenen worden betrokkene bij de uitvoering van de wet; de nadruk daarbij ligt op de betrokkenheid van de samenleving in de fase van de voorbereiding van het beleid en de verordening, inclusief het initiatiefrecht tot het doen van voorstellen en het geven van adviezen. Uit de bepaling blijkt al dat het wetsvoorstel er niet aan in de weg staat dat de gemeente maatschappelijke initiatieven (zgn.buurtinitiatieven) ook een belangrijke rol laat spelen bij de uitvoering van het beleid. Dat zal er in hoge mate toe kunnen bijdragen dat de doelstelling van de wet, vergroten van maatschappelijke participatie en meer eigen regie van burgers op de vormgeving van hun eigen ondersteuning beter wordt bereikt. Het is uiteraard van groot belang dat bij het besluit om delen van de taken van het college door anderen te laten uitvoeren, zorgvuldig wordt bezien welke waarborgen daarbij moeten worden getroffen. Die afweging kan in beginsel goed aan de gemeenten worden overgelaten.

In het verlengde daarvan maakt dit amendement het mogelijk bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen over vormen van inschakeling van buurtinitiatieven bij de uitvoering van het

beleid. In de tekst is expliciet vastgelegd dat dit ook het uitvoeren van taken van het college kan betreffen. Daarmee is voorzien in de mogelijkheid om, indien daartoe aanleiding mocht bestaan, landelijk bepaalde eisen te stellen aan deze wijze van uitvoeren van de wet.

Het tweede lid bepaalt dat de te stellen voorwaarden in elk geval betrekking hebben op de eisen die gelden voor het door ingezetenen en maatschappelijke initiatieven laten uitvoeren van taken van het college en de wijze waarop - en aan de hand van welke criteria - de effecten worden geëvalueerd.

Het derde lid regelt dat het ontwerp van een amvb eerst moet worden voorgehangen middels een zware voorhang, alvorens in procedure te worden gebracht. Hiermee wordt het, naar Brits voorbeeld, mogelijk dat op buurtniveau een right to challenge wordt toegepast. De indiener hecht veel waarde aan initiatieven van de burger en wil graag dat deze initiatieven ook tot uiting komen. Daarnaast kennen bewoners hun buurt, ze weten wat er speelt en spelen daar op in. Daarom moeten bewoners, georganiseerd de gemeente kunnen uitdagen om (een deel van) de zorg van de Wmo die door de gemeente wordt geleverd, beter uit te voeren dan de gemeente dat doet. Bewoners krijgen het recht om de gemeente uit te dagen als ze denken dat ze de zorg in hun buurt beter kunnen verlenen dan de gemeente. Gemeenten zullen in hun beoordeling ook de sociale meerwaarde van bewonersinitiatieven meenemen. Immers, inwoners van een wijk beschikken over kennis over de wijk, over vrijwillige inzet en betrokkenheid van bewoners. Bewoners hoeven geen bod te doen op de gehele zorgtaak van de gemeente, ze kunnen ook een bod doen op een apart geografisch of thematisch perceel.